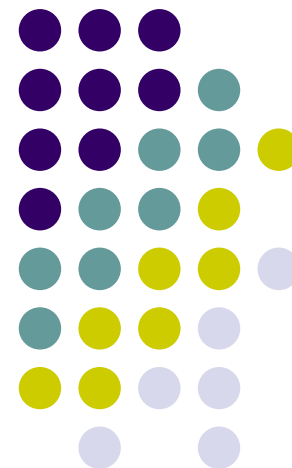

Dieta u céliakálního onemocnění

Výuka na VŠCHT

Doc. MUDr. Lubomír Kužela, DrSc

Co je céliakální choroba

- Onemocnění, kde přítomnost glutenu (lepku) vyvolá zánětlivě alergické změny na střevní sliznici
- Formy:
 - Střevní
 - Celiakální sprue, netropická sprue, céliakie
 - Postižení:
 - Sliznice tenkého střeva, dochází k vymizení klků a k celkové atrofii sliznice
 - Důsledek: porucha vstřebávání živin
 - Kožní
 - Svědivá vyrážka na rukou, event. trupu
 - Zažívací potíže jen asi u 10 – 15 % nemocných
- Podstata choroby:
 - Přítomnost glutenu (stanovujeme jako gliadin) v potravě

Incidence , dědičnost

- Výskyt:
 - V Evropě
 - Cca 0,3 %, novější údaje ale až 1,5 % (z oblasti skandinávských zemí)
- Dědičnost:
 - Vazba na určitý genotyp
 - V rodině, kde se onemocnění vyskytuje je pravděpodobnost výskytu u potomků větší
 - **Udává se cca 10 %**

Projevy

- **Střevní forma**

- Atrofie střevní sliznice
 - Anemie, porucha růstu, velmi často osteoporóza

- **Kožní forma**

- Svědivá vyrážka na kůži (drobné pupínky)

- **Koincidence s jinými chorobami**

- Cukrovka – cca 7 % u diabetu 1. typu
- Autoimunní choroby
 - 5 – 5,8 %

Léčba

- **Dříve u kožní formy**

- Podávání sulfonů
 - Narušení krvetvorby

- **Nyní u všech**

- Bezlepková dieta

- **Důsledky nevhodné dietoterapie**

- **Časné:**

- Malabsorbce

- **Pozdní**

- Vyšší výskyt nádorů (zejména lymfomů, ale také rakoviny tlustého střeva)
- Osteoporóza

Co je bezlepkový výrobek

- **Přírozně bezlepkový**
 - Rýže, kukuřice, amarant, pohanka
- **Požadavek podle vyhlášky č. 54/2004 Sb, § 19**
 - Do 10 mg gliadinu/100 g sušiny
- U některých jedinců i toto množství vyvolává potíže